

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Крагујевцу
I-3 У 11204/18
Дана 08.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Снежане Алексић, председника већа, Драгане Максимовић и Драгане Илчић, чланова већа, са судским саветником Ђорђем Ђорђевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА из ... , кога заступа пуномоћник Зорица Тршић, адвокат из Смедерева, Железничка 22, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд, Др. Александра Костића 9, ради поништаја решења број 02-1/182.6-5 19053/14 од 11.05.2018. године, у предмету инвалидске пензије, у нејавној седници већа, одржаној дана 08.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд број 02-1/182.6-5 19053/14 од 11.05.2018. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени орган Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција фонда, Београд, да тужиоцу АА из ... , накнади трошкове спора у износу од 16.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате.

Образложење

Оспореним решењем, донетим у извршењу пресуде овог суда И-1 У 10338/15 од 04.10.2017. године, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења

Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале Ужице број 182.8-1 00340/14 од 23.10.2014. године, којим тужиоцу, кориснику права на инвалидску пензију по решењу Д-24935 од 21.12.2001. године, престаје право и исплата инвалидске пензије од 01.11.2014. године.

У тужби поднетој овом суду дана 27.06.2018. године, оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да тужени орган није поступао преко овлашћеног лица, у смислу члана 39. ст. 1. Закона о општем управном поступку, озирајући да Актом о систематизацији није предвидео радно место, које чине послови вођења поступка и одлучивања у управној ствари, као и то да је тужени своју одлуку донео супротно принципу забране увођења ретроактивног важења закона, обзирајући на то да је тужилац право на инвалидску пензију стекао на основу правноснажног решења у складу са тада важећим Законом о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Сл.лист СРЈ" бр. 30/96), на основу трајног губитка радне способности и без контролног прегледа. Тужилац даље наводи да тужени као правни основ за доношење решења наводи налаз органа вештачења, донет по разматрању документације у поступку утврђивања промена у смислу одредбе члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који не може да послужи као пуноважан правни основ. Истиче да је тужени орган незаконито покренуо поступак вештачења и позвао тужиоца на преглед, као и то да се мишљење органа вештачења не може прихватити, како то тужени наводи у смислу одредбе члана 10. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења ("Сл. гласник РС" бр. 59/8...7/12), јер у време вештачења тужиоца 2001. године овај правилник није био на снази, већ Правилник о образовању, организацији и поступку рада органа вештачења ("Сл. Гласник РС" бр. 47/94), у коме је прописан поступак утврђивања губитка радне способности, а не потпуног губитка радне способности, који се утврђује тек од 2003. године у складу са правилником који тужени наводи у решењу. У том смислу, наводи да је произвољним тумачењем одредбе члана 218. сада важећег Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је ступио на снагу 2003. године, којом је прописано да корисници права из пензијског и инвалидског осигурања који су та права остварили до дана ступања на снагу тог закона, имају та права и после ступања на снагу новог закона, тужени повредио начело законитости и начело правноснажности решења. Истакао је да је пресудом Управног суда туженом наложено да оцени члан 240. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, у смислу протекла рока од 5 година, до када је имао право да утврђује да ли је постојала инвалидност, што није учинио, већ констатује да наведени члан више није на правној снази, те сматра да може да настави ужожавања стечених права корисника на основу новог закона и то ретроактивно позивајући се на одредбу члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Предлаже да суд уважи тужбу и поништи оспорено решење и реши ову управну ствар у поступку пуне јурисдикције. Тражи трошкове управног спора, и то за састав тужбе износ од 16.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате.

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења. Предложио је да суд тужбу одбије.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање

чињеничног стања у смислу члана 33. став 2. и став 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао:

-тужба је основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је првостепени орган у поступку покренутом по службеној дужности, у смислу члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, утврдио да је тужиоцу решењем Д-24935 од 21.12.2001. године, признато право на инвалидску пензију од 18.10.2001. године. Комисија за утврђивање промена у стању инвалидности по службеној дужности у првостепеном поступку налазом, мишљењем и оценом број 29 од 08.10.2014. године, утврдила је да на дан прегледа 03.10.2014. године, код тужиоца не постоји губитак радне способности. Како је на основу непосредног прегледа и медицинске документације у списима предмета утврђено да не постоје болесна стања која би довела до инвалидности, то је сходно члану 115. став 1. тачка 3. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, првостепени орган одлучио као у диспозитиву првостепеног решења.

Тужени орган је, доносећи оспорено решење у извршењу пресуде овог суда И-1 У 10338/15 од 04.10.2017. године, одбио жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног органа, јер се Комисија за утврђивање промена у стању инвалидности у другостепеном поступку својим налазом, мишљењем и оценом број 384 од 24.04.2018. године саласила са налазом, мишљењем и оценом Комисије за утврђивање промена у стању инвалидности по службеној дужности у првостепеном поступку од 08.10.2014. године. Налаз, мишљење и оцену другостепене Комисије за утврђивање промена у стању инвалидности, тужени орган је оценио као медицински документовано и довољно образложено, да као такво, у потпуности може послужити као пуноважно мишљење вештака у смислу члана 149. Закона о општем управном поступку. На основу наведеног налаза, мишљења и оцене другостепене Комисије за утврђивање промена у стању инвалидности првостепени орган је утврдио да тужилац не испуњава законом прописане услове за стицање права из инвалидског осигурања, како је то правилно утврђено и у првостепеном поступку. При томе је тужени орган констатовао да како од 03.10.2014. године, код тужиоца не постоји потпуни губитак радне способности, то је првостепени орган правилно утврдио да нису испуњени услови за признавање права на инвалидску пензију и тужиоцу утврдио да му од 01.11.2014. године, престаје право и исплата на инвалидске пензије, која је била утврђена решењем Д-24935 од 21.12.2001. године, у смислу члана 115. став 3. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Истакао је да, у конкретном случају, није примењена одредба члана 240. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је престао да важи дана 10.04.2008. године, односно 5 година од дана ступања на снагу тог закона, којем је било омогућено преиспитивање налаза и мишљења органа вештачења. Са изнетих разлога тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења сходно члану 230. став 1. Закона о општем управном поступку.

Полазећи од напред изложеног чињеничног и правног стања ове управне ствари, основано се, по оцени Управног суда, наводима тужбе указује да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца.

Чланом 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03) прописано је да се промене у стању инвалидности које су од утицаја на право на инвалидску пензију признату правоснажним решењем, утврђују у поступку покренутом на захтев осигураника, односно по службеној дужности (став И); фонд одређује обавезан контролни преглед корисника права, најкасније у року од три године од дана утврђивања инвалидности, осим у случајевима предвиђеним општим актом фонда (став ИИ).

Чланом 115. став 3. наведеног закона, прописано је да ако у стању инвалидности, односно степену телесног оштећења наступе промене које су од утицаја на утврђена права, та права престају, мењају се односно стичу се нова права и то: ако је промена утврђена по службеној дужности од првог дана наредног месеца по доношењу првостепеног решења о одређивању права на основу утврђене промене.

Чланом 218. став 1. истог закона, прописано је да корисници права из пензијског и инвалидског осигурања који су, до дана ступања на снагу овог закона, та права остварили по прописима који су били на снази до тог дана а која су утврђена овим законом, имају та права и после тог дана, у складу са прописима који су важили до почетка примене овог закона.

Чланом 240. став 2. истог закона, прописано је да се налаз и мишљење органа вештачења на основу којих су, од дана ступања на снагу овог закона призната права из пензијског и инвалидског осигурања по основу инвалидности, могу преиспитивати по службеној дужности у року од 5 година од дана ступања на снагу овог закона.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, Управни суд налази да је оспорено решење донето уз повреду закона на штету тужиоца. Ово стога што из списка туженог достављених уз одговор на тужбу, произлази да је тужиоцу решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале Ужице Д-24935 од 21.12.2001. године, утврђено право на инвалидску пензију од 18.10.2001. године, с којим датумом му је утврђен и губитак радне способности. Ово решење је донето на основу Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања („Службени лист СРЈ“, бр. 30/96) и Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 52/96). Такође, у списима је и налаз, оцена и мишљење првостепеног органа вештачења број 3200 од 18.10.2001. године, у коме је наведено да од дана поднетог захтева 16.10.2001. године, код осигураника постоји телесно оштећење у висини од 60%, Глава III, тачка 9. по листи телесних оштећења, као последица болести. Имајући ово у виду, по налажењу Управног суда, не може се прихватити као правилно закључивање туженог органа да је правилно одлучено ожалбеним решењем, јер разлози који су дати у образложењу оспореног решења не произлазе из списка предмета и не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву, чиме су повређена правила поступка прописана чланом 199. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“ број 30/10). Из налаза, мишљења и оцене

Комисије за утврђивање промена у стању инвалидности по службеној дужности у првостепеном поступку број 29 од 08.10.2014. године, са којим се сагласила и Комисија за утврђивање промена у стању инвалидности по службеној дужности у другостепеном поступку својим налазом, мишљењем и оценом број 384 од 24.04.2018. године, а на основу којих налаза је донето оспорено решење произлази да је вештачење извршено по члану 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Међутим, из налаза се не види које су промене у стању инвалидности код тужиоца настале, а од утицаја су на право на инвалидску пензију признату правоснажним решењем од 21.12.2001. године, на шта је туженом указано у пресуди И-1 У 10338/15 од 04.10.2017. године.

Осим тога, тужени је образлажући примену одредбе члана 96. Закона о пензијском и инвалидском осигурању у вези са одредбом члана 115. истог закона навео да је органима фонда омогућено да спроведу поступак утврђивања промене о стању инвалидности које су од утицаја на остварено право и по службеној дужности, ако постоји сумња да је дошло до промене у стању инвалидности, пошто тим чланом, ставом 1. закона није прописан рок у коме се поступак за утврђивање промена о стању инвалидности по службеној дужности може покренути, већ се цени да ли је у току коришћења права дошло до промена у здравственом стању које су од утицаја на даље коришћење права на инвалидску пензију и уколико је дошло до побољшања здравственог стања, право на инвалидску пензију престаје од првог наредног дана по доношењу првостепеног решења. По оцени суда, наведени разлози туженог у вези примене члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању не дају одговор зашто је примењена та законска одредба, будући да ниједном одредбом Закона о пензијском и инвалидском осигурању није прописано да се примењују и на кориснике инвалидских пензија који су та права стекли по ранијим прописима, при чему суд указује и на одредбу члана 197. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), којим је прописано да закони и сви други општи акти не могу имати повратно дејство, а ставом 2. истог члана је прописано да изузетно, само поједине одредбе закона могу имати повратно дејство, ако то налаже општи интерес утврђен при доношењу закона, што у конкретној ситуацији није случај.

Следом изложеног, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС” број 111/09), тужбу уважио, поништио оспорено решење и предмет вратио надлежном органу на поновно одлучивање, сагласно одредби члана 42. став 1. истог закона. У извршењу ове пресуде, тужени је дужан да донесе ново и на закону засновано решење о тужиочевој жалби, придржавајући се примедба суда изнетих у пресуди, у року и на начин прописан одредбом члана 69. став 2. Закона о управним споровима. Због свега наведеног нису испуњени услови у смислу одредбе члана 43. Закона о управним споровима да суд сам реши ову управну ствар како је то тужилац тужбом предложио.

Одлуку о трошковима спора суд је донео на основу члана 66. и 67. Закона о управним споровима, у вези члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), па је признао трошкове спора тужиоцу, и то за састав тужбе износ од 16.500,00 динара према тарифном броју 43. став 1. тачка 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС”, број

121/12...37/21), са законском затезном каматом досуђеном у смислу члана 277. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78...57/89 и „Службени лист СРЈ“, број 31/93, "Службени лист СЦГ", број 1/2003 – Уставна повеља и „Службени гласник РС“, број 18/20), у складу са одредбом члана 3. Закона о затезној камати („Службени гласник РС“, бр. 119/12) и то од дана истека рока за добровољно испуњење обавезе, па до исплате, сагласно одлуци Уставног суда Уж 9130/13 од 19.11.2015. године и одлучио као у ставу II диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 08.06.2022. године, I-3 У 11204/18

Записничар
Ђорђе Ђорђевић, с.р.

Председник већа - судија
Снежана Алексић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КСВ